

Hovedkonklusioner fra Cartagena-protokollens 4. partsmøde (MOP4) 12. - 16. maj 2008

Det fjerde partsmøde under Cartagena-protokollen om Biosikkerhed blev afholdt i Bonn, Tyskland d. 12. – 16. maj. Der er i dag 148 parter til protokollen.

På MOP4 blev der truffet en række beslutninger, som set med EU og Danmarks øjne vil styrke protokollens implementering. Det lykkes dog ikke at opnå enighed om en beslutning vedrørende MOP4's vigtigste dagsordenspunkt; vedtagelsen af en international ramme for at sikre afhjælpning og genopretning af skader forårsaget af grænseoverskridende handel med GMO'er.

De væsentligste resultater af forhandlingerne gennemgås neden for:

Ansvar og erstatning

Det helt centrale emne på mødet var vedtagelsen af et regelsæt for afhjælpning og genopretning af skader forårsaget af grænseoverskridende handel med GMO'er. Udgangspunktet for forhandlingerne var et udkast med en række alternative forslag til regler på området, forberedt af en international juridisk arbejdsgruppe under protokollen. Parterne kunne imidlertid ikke opnå enighed om, hvorvidt alle eller dele af reglerne skulle have karakter af at være bindende eller ikke bindende. Efter overordentlig svære forhandlinger opnåede man enighed om at arbejde videre på et revideret og væsentligt reduceret udkast til regler, som fortsat lader spørgsmålet om reglernes bindende eller frivillige karakter stå åbent.

EU arbejdede som udgangspunkt for et ikke bindende instrument. Da det i forhandlingsprocessen viste sig umuligt at opnå enighed herom, åbnede EU op for at støtte et resultat med bindende regler for så vidt der sigtes mod ikke civilretlige ansvarsregler.

Partsmødet besluttede at nedsætte en international juridisk arbejdsgruppe med mandat til at varetage de videre forhandlinger om ansvars- og erstatningsregler for afhjælpning og genopretning af skader forårsaget af grænseoverskridende handel med GMO'er. Efter mandatet skal gruppen præsentere resultatet af sit arbejde for MOP5 i 2010.

Risikovurdering og -håndtering

På partsmødet arbejdede Danmark og EU for at styrke indsatsen for vejledning om risikovurderinger og risikohåndtering, for derved at styrke importlandenes muligheder for at træffe en veloplyst og sikker beslutning om indførslen af GMO'er til deres territorium. Det var dog også et dansk og europæisk synspunkt, at denne styrkelse ikke skulle ske ved nedsættelsen af et nyt permanent organ til at se på materiale om risikovurdering og – håndtering.

Mødet vedtog i tråd med de danske og europæiske synspunkter en styrkelse af dette arbejde dels gennem etablering af et Internet baseret forum for anvendelse af vejledning i risikovurdering og gennem nedsættelse af en ad-hoc international ekspertgruppe der får til opgave at styrke og forbedre brugervenligheden af de eksisterende risikovurderingsvejledninger.

Clearingscentret for Biosikkerhed (BCH)

Partsmødet vurderede mulighederne for en styrkelse af den centrale Internet portal, Clearingscentret for biosikkerhed (BCH). Parterne drøftede især manglen på information, der overføres til BCH'en, og hvilke tiltag, der kunne sættes i værk for at imødekomme denne udfordring.

Der var enighed om at videreføre og styrke BCH'en, og især at sikre bedre national deltagelse.

Opbygning af kompetence og brugen af "Roster of Experts"

Partsmødet drøftede de hidtidige bestræbelser på at styrke ulandenenes muligheder for at håndtere GMO'erne på et sikkert og veloplyst grundlag. Der var enighed om at styrke indsatsen, bl.a. ved at opfordre bidragsydere til at tilvejebringe yderligere økonomisk støtte til kapacitetsopbygningsaktiviteter samt til at overføre information til BCH'en om implementeringen af den vedtagne handlingsplan for kapacitetsopbygning.

Man drøftede også de udfordringer, man har mødt i forbindelse med brugen af eksperter, der indgår i ekspertforummet "Roster of Experts". Parterne udtrykte generel enighed om at indføre kriterier for de eksperter, der optræder i forummet, og der blev truffet en beslutning herefter.

Finansiering af implementering i udviklingslande

I forhold til finansiering har udviklingslandene store udfordringer med at gennemføre protokollens forpligtelser og efterlyser støtte hertil. På den baggrund var der på partsmødet enighed om at anbefale, at den globale miljøfacilitet (GEF) allokerer flere midler til at støtte udviklingslandenes implementering af protokollens bestemmelser.